

ZIE IMPACT

Op het snijvlak van investeren en doneren

Omslagontwerp **André Weigand**
Vormgeving **Inkvisible, Warnsveld**

© 2022 **R. Bos, p/a Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Zutphen**
© 2022 **Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Zutphen**

ISBN **978 94 6249 966 9**
e-ISBN **978 94 6249 967 6**
NUR **600**

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Zoveel mogelijk is getracht de eventuele rechthebbenden van de afbeeldingen te achterhalen. Rechthebbenden die in dit verband niet zijn benaderd wordt verzocht zich met de uitgever in verbinding te stellen.

ZIE IMPACT

Op het snijvlak van investeren en doneren

Rense Bos

WALBURGERS

Voor- en dankwoord

Momenteel (juli 2022) ervaren we wat een pandemie doet met ons leven en met de samenleving. Is het misschien een van de laatste symptomen die waarschuwen dat we de grenzen overschrijden van wat onze Aarde aankan? We zullen nog sneller en fundamenteeler moeten handelen om ook voor de volgende generaties een leefbare wereld achter te laten. Ik geloof dat de bewuste allocatie van financieel vermogen een van de cruciale bouwstenen is om het tij te keren.

Vragen die voortkomen uit dit geloof: wat als vastzittend financieel vermogen niets anders is dan gestolde angst? Wat als financieel vermogen gaat stromen? Hoe kan onze wereld eruitzien voor toekomstige generaties als financieel vermogen anders wordt ingezet? Met deze vragen ben ik vertrokken op mijn reis door het land van financieel vermogen. Ik sprak tijdens mijn reis veel inspirerende mensen die hun financieel vermogen wél laten stromen en hiermee vele impact first-organisaties¹ met geld en liefde ondersteunen om zo steentje bij steentje een gezondere wereld te realiseren voor de volgende generaties.

Ik hoop dat dit boek praktische voorbeelden geeft om aan de slag te gaan. De mensen die ik heb gesproken, geven tal van voorbeelden om met financieel vermogen meer impact te maken. De principes, of rode draden die ik heb gedestilleerd, zijn voor iedereen te gebruiken, ongeacht de omvang van hun financieel vermogen.

Als sociaal ondernemer ben ik mijn werkzame leven met, voor en door anderen initiatieven een gezondere en mooiere wereld aan het maken. In mijn ervaring is elke productie het werk van een team, zo ook dit boek. Dankzij de openheid en de verhalen van de mensen die ik mocht interviewen, ligt dit boek er. In de interviews wordt duidelijk dat het stuk voor stuk pioniers zijn in hun veld. Hun bloed, zweet en tranen markeren het ontstaan van die gezondere en mooiere wereld. De volgende generatie, die nog meer impact met haar financiële vermogen wil maken, plukt hier de vruchten van.

Mijn rol was om te zorgen dat de verhalen zijn verteld en opgeschreven. Dankzij de redactionele hulp van De Dikke Blauwe en uitgeverij Lenthe/Walburg Pers zijn de verhalen en dit boek ook nog leesbaar geworden. Mijn dank is groot.

Rense Bos

¹ Met impact first-organisaties worden bedrijven of stichtingen bedoeld die primair impact maken en secundair geld nodig hebben om hun impact-doelstellingen te halen, dit in tegenstelling tot finance first-organisaties, de stichtingen en bedrijven die primair zoveel mogelijk geld willen verdienen en secundair de wereld mooier willen maken.

Inhoudsopgave

Inleiding en leeswijzer	6
Hoofdstuk 1 Wat is Impact? Breed & Diep	9
Hoofdstuk 2 <i>Frank van Beuningen</i> Op het snijvlak van investeren en doneren	13
Hoofdstuk 3 Rode draden	23
Hoofdstuk 4 Hoe dan?!	33
Hoofdstuk 5 <i>Alexandra Korijn</i> Diepe Impact gaat verder	43
Hoofdstuk 6 <i>Fred Matser</i> Impact van intuïtie	57
Hoofdstuk 7 <i>Kris Putnam-Walkerly</i> How delusional are you?	67
Hoofdstuk 8 <i>Ad van der Sluijs</i> Van beide kanten	75
Hoofdstuk 9 <i>Robert-Jan van Ogtrop</i> Naar een circulaire wereld voor de volgende generaties	85
Hoofdstuk 10 <i>Lisette Schuitemaker</i> Elke zandkorrel telt	97
Hoofdstuk 11 <i>Maarten van Dam</i> Zaaien van vernieuwende bedrijven	109
Hoofdstuk 12 <i>Bec Milgrom</i> Impact investing is collaborative	123
Hoofdstuk 13 <i>Michael Kembel</i> Wat beweegt mij?	137
Hoofdstuk 14 <i>Janneke Niessen</i> Wees de investeerder die je jezelf gunt	149
Over Rense Bos	159

Inleiding en leeswijzer

Als we de oorsprong van het woord 'impact' volgen, komen we uit bij het Latijnse *impingere*. Dit woord stamt af van het Latijnse *pango*, dat onder andere staat voor een belofte doen, engagement, en zich ertoe verbinden om te presteren. Dat is de reden waarom mensen zich in de breedste zin van het woord met impact bezighouden: een belofte om iets te doen, iets te presteren. In dit boek gaat het over een belofte om een gezonde wereld achter te laten voor de volgende generatie. Vaak wordt dit ook sociale of maatschappelijke impact genoemd.

In Nederland zijn we al vele generaties bezig om sociale impact te maken. Daar zetten we onze diverse vermogens voor in. Om er enkele te noemen:

- Tijd, in de vorm van vrijwilligerswerk.
- Geld, in de vorm van filantropie en investeringen.
- Kennis, in de vorm van coaching/mentorschap.

In dit boek belicht ik hoe we financieel vermogen inzetten om meer impact te maken. Dat doe ik door te kijken naar voorbeelden in praktijk. Hoe doen andere mensen dat? Wat werkt en wat niet?

Hiervoor heb ik een subjectieve selectie gemaakt van mensen die voor mij een voorbeeld zijn en een divers beeld laten zien hoe je met financieel vermogen meer impact maakt. Per definitie zijn deze mensen niet representatief voor alle mensen die impact maken, omdat ieder persoon uniek is en

zijn eigen aanpak kiest. Ik had met gemak nog honderden mensen kunnen interviewen. Op basis van verschillende generaties heb ik een selectie gemaakt. Er komen drie generaties aan het woord die elk op hun manier invulling geven aan het begrip impact.

Ik heb er bewust voor gekozen om mensen te interviewen die met hun eigen vermogen een afweging maken hoe zij impact maken. Ieder van hen doet een belofte om financieel vermogen in te zetten, een belofte om de wereld gezonder te maken voor de volgende generaties.

Zin om geïnspireerd te worden door de wijze waarop mensen hun financieel vermogen inzetten om meer impact te maken? Blader door naar een van de vele interviews. Elk verhaal beschrijft een unieke manier en geeft inzicht.

Het woord impact komt honderden keren voor in dit boek. Maar wat betekent het nu precies? Daar ga ik in hoofdstuk 1 dieper op in.

Ben je op zoek naar de rode draden die uit alle interviews naar voren kwamen? Ga naar hoofdstuk 3.

Ben je op zoek naar een overzicht van de verschillende mogelijkheden om meer impact te maken met financieel vermogen? Ga naar hoofdstuk 4.

Hoofdstuk 1

Wat is Impact? Breed & Diep

Als je een boek maakt over impact, helpt het om te weten wat impact is. Een van de vragen die ik iedereen heb gesteld: wat betekent impact voor jou? En niet verrassend, iedereen had een ander antwoord. Logisch. Want impact is subjectief. Mijn ervaring is dat het gesprek over impact relevanter is dan de definitie.

Ik realiseer me ook: het helpt om een gemeenschappelijke definitie te ontwikkelen van wat impact is. Om mijn omschrijving te geven²: Impact gaat over de intentie en actie om meetbare positieve sociale en ecologische verandering te realiseren.

Sir Ronald Cohen³ biedt nog meer diepte aan het begrip impact door te laten zien dat we ons in de economie te veel hebben laten beïnvloeden door Adams Smith's onzichtbare hand: door winst-maximalisatie en haar destructieve gevolgen voor de Aarde. Maar, het eerste boek van Adam Smith ging juist over de empathische en altruïstische vermogens van de mens. Sir Ronald Cohen

Impact gaat over de intentie en actie om meetbare positieve sociale en ecologische verandering te realiseren

beargumenteert dat, als Adam Smith nu nog zou leven, hij zijn beide boeken zou combineren – dat impact over het onzichtbare **hart** van de markten gaat dat de onzichtbare **hand** stuurt.

Om het begrip impact in de context van financieel vermogen verder uit te diepen, komt de beschrijving van Charly Kleissner goed van pas. Kleissner is impact investeerder en een van de oprichters van Toniic, een internationale gemeenschap van impact-investeerdere. Hij omschrijft impact als een schaal met aan de ene kant **Diepe Impact** en aan de andere kant **Brede Impact**⁴. In deze twee ‘werelden’ spelen verschillende spelers andere spellen met eigen spelregels.

Diepe impact gaat over het systeem aanpakken, de bron van een probleem achterhalen en risico’s nemen om dat probleem op te lossen. In plaats van alleen een daklozenopvang te creëren, kijken waarom iemand dakloos is. De achterliggende oorzaken van een probleem aanpakken, de diepte ingaan. Vaak zijn dit impact-investeerdere, individuen die met (een gedeelte van) hun eigen vermogen risico willen en kunnen nemen. De pioniers die graag koploper willen zijn, de speerpunt van de transitie actief willen vormgeven. Deze pioniers zijn nodig om tot nieuwe oplossingen te komen en zijn op zoek naar nieuwe impact first bedrijven om de volgende uitdaging aan te pakken. De ‘diepe impact-wereld’ zorgt voor een voedingsbodem voor vele startende impact first-organisaties. Niet elke organisatie zal doorgroeien, maar hoe meer er starten, hoe hoger de kans om wel door te groeien. Voor het opschalen van de succesvolle oplossingen is een ander type impact nodig. Zie daar: Brede Impact.

Brede Impact gaat over het opschalen van de bewezen interventies. Dit type impact zie je vooral bij institutionele investeerdere of de grotere impact investment fondsen.

De risico's bij Brede Impact zijn laag, de rendementen van tevoren redelijk bekend en je doet toch goed voor de wereld. In de Brede Impact-wereld gaat het over grote bedragen. Logisch, de vernieuwende oplossingen kunnen, en masse, opgeschaald worden. Dit is hard nodig. Om de verschillende klimaatdoelstellingen te halen zijn deze investeringen onmisbaar. Hier zie je dat veel institutionele partijen de ESG-criteria (Environmental, Social en Governance) hantieren om aan te tonen hoe 'groen' ze beleggen.

Maarten van Dam ([hoofdstuk 11](#)) omschreef het treffend: *Het eerste windmolenpark ontwikkelen en financieren is anders dan het tweede, derde of honderdste. De risico's bij het eerste windmolenpark zijn substantieel. Je weet niet hoe de techniek functioneert, of de energie wordt afgenomen, etc. Bij het tweede of honderdste park zijn de risico's bekend.*

Zowel de Brede Impact- als Diepe Impact-werelden zijn nodig om voldoende impact te maken zodat we een planeet hebben en houden voor de volgende generaties. Samen vormen zij een ecosysteem waarbinnen impact first organisaties starten en doorgroeien naar de nieuwe standaard. De impact first-organisaties die de nieuwe standaard gaan vormen, investeren en doneren vervolgens zelf weer in nieuwe impact first-bedrijven. Zo ontstaat er een volwaardig ecosysteem.

² Met veel dank aan het Global Impact Investing Network (GIIN): www.thegiin.org

³ Impact: Reshaping Capitalism to Drive Real Change, 2020.

⁴ Tijdens een besloten lezing op de conferentie over Social Capital, Oktober 2020.